cendæ. Quamvis enim in prædicta Urbe, & pleriſque aliis ejuſdem Status Noſtri Eccleſiaſtici Civitatibus, Terris, Caſtris, Oppidis, Locis, atque Provinciis, ſcite prudenterque ſtatutum ſit, ne aliter Mulieres, & Minores maxime vero Impuberes ſeu Pupilli, valide contrahere ſive obligari poſſint, quam certis præſcriptiſque adhibitis ſolemnitatibus, & præſertim quod cauſa contrahendi, vel diſtrahendi in ſcriptis Judici exprimatur; iſque, cauſa hujuſmodi plene cognita, & verificata, ſuper Contractu, ſeu Diſtractu, vel alia quacumque obligatione, Decretum, & auctoritatem ſuam ſpecialiter interponat: Quia tamen experientia compertum eſt, nonnullos Judices, aut nulla prorſus, aut leviori tantum negotii cauſæque cognitione præmiſſa, facile nimium indulgere poſtulatis eorum, qui aliena ſexus ſimplicitate, vel ætatis imbecillitate, contra jus & æquum abutuntur, atque hinc Mulieribus, Minoribus, Pupillis, qui ſub cura, & protectione Principis ſpeciali quadam ratione conſtituti ſunt, nulla ipſorum culpa, damna graviſſima irrogari.

Providæ leges circa Contractus & obligationes mulierum & Minorum, non ſervatæ.

Nulli Judici aut Officiali, niſi ſit Juris Doctor, licet interponere Decreta.

§. 47. Idcirco ut eorum indemnitati efficaciter conſulatur volumus in primis, ut in poſterum nulli ex Gubernatoribus, Prætoribus, Vice-Ducibus, Vicariis, aut alio quocumque nomine nuncupatis Officialibus, qui actu Terrarum, Oppidorum, Caſtrorum, & Locorum Status Noſtri Eccleſiaſtici, & præſertim Baronalium, regimen, aut publicum in eiſdem munus & officium exercent, Decretum aliquod voluntariæ Juriſdictionis interponere liceat in Contractibus Mulierum, Minorum, vel Impuberum, niſi Laurea Doctorali in aliqua publica, & approbata ſtudiorum Univerſitate fuerint inſigniti, & ſuper hoc in Cancellaria ſive actis illius Civitatis, Terræ, ſive Loci, publicum & legale documentum intra Menſem a die publicationis hujus noſtræ Conſtitutionis computandum, & reſpective, qui in futurum deputabuntur, in principio ſui Magiſtratus, coram Notario & Teſtibus in forma legitima depoſuerint: Alias decreta ab ipſis interpoſita nullius ſint roboris & momenti, & ipſe Judex pœnam infamiæ, & perpetuæ inhabilitatis ad quæcumque Officia, & Magiſtratus, aliaſque etiam Corporis afflictivas arbitrio noſtro infligendas, ipſo jure incurrat. Sublata quavis conſuetudine in contrarium. Ne autem in humilibus Oppidis, ſeu Locis, propterea quod ibi Prætor aut alius Officialis Laurea Doctorali ſit deſtitutus, Mulieres, vel Minores, Impuberes contrahere vel diſtrahere pro ipſorum indigentia penitus impediantur; volumus eo caſu, conſtituimus, & mandamus, ut pro neceſſaria Decreti interpoſitione, ad Epiſcopum, vel alium ejuſdem Loci ſeu Oppidi Ordinarium Eccleſiaſticum, ſive ad illius Vicarium Generalem recurratur, etiam ſi agatur de Bonis laicalibus & inter mere Laicos.

Ubi deſit Judex Laicus Juris Doctor, recurratur ad Ordinarium Eccleſiaſticum.

In Urbe id non liceat, niſi Judicibus Ordinariis quatuor Majorum Tribunalium & quidem per ſeipſos.

§. 48. In Urbe vero nulli poſthac liceat quacumque auctoritate, & quibuſcumque Privilegiis etiam Noſtris, & Romanorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum ſub quacumque forma conceſſis ſuffulto, Decreta voluntariæ Juriſdictionis in contractibus Impuberum, Minorum, & Mulierum interponere, præterquam Judicibus Ordinariis quatuor dumtaxat Majorum Tribunalium, dummodo tamen Decreta ejuſmodi per ſe ipſos interponant; videlicet Cardinali pro tempore Urbis Vicario, ejuſque Viceſgerenti, Locumtenenti in Civilibus: Gubernatori ſimiliter Urbis, & ejus Locumtenenti in Civilibus: Auditori Generali Cauſarum Cameræ Noſtræ Apoſtolicæ, & duobus ejuſdem Locumtenentibus in Civilibus: ac denique Senatori Urbis, ac duobus Collateralibus. Quo vero ad Pauperum Advocatum ex Collegio Advocatorum Conſiſtorialium aſſumi ſolitum, volumus, & ipſum quoque Decreta ejuſmodi, ſicuti hactenus obſervari conſuevit, interponere poſſe, ſed tamen pro ſolis Pauperibus, & Domi ſuæ tantum, vel in Carceribus, ſi inibi contractum celebrari contingat, & omnino gratis, itaut nec etiam a ſponte dantibus aliquid exigere aut recipere poſſit: Nos enim pro effectu præmiſſorum quaſcumque conceſſiones favore aliorum factas, & quæcumque Indulta, & Privilegia etiam Noſtra, & Noſtrorum Prædeceſſorum, etiamſi ſpeciali, & individua mentione indigerent, totuſque eorum tenor pro ſufficienti derogatione præſentibus inſerendus eſſet, revocamus, & annullamus, ac pro nullis, & irritis, & nunquam conceſſis haberi volumus & mandamus.

Item Advocato Pauperum, Domi ſuæ, vel in Carceribus & gratis.

Cauſa utilitatis Contractus vel obligationis exprimatur in iſtrumento.

§. 49. Ut autem tam in Urbe, quam in reliquo Statu Eccleſiaſtico, ubi nempe, præter alias ſolemnitatis, juſta quoque cauſa cum Decreto Judicis pro actus validitate

requiritur, Decreta ejuſmodi non inconſulto, neque oſcitanter interponantur: Statuimus, & mandamus, ut Judices prædicti tam Eccleſiaſtici, quam Seculares, quibus, ut ſupra, ſive in Urbe, ſive extra, facultatem hanc reſervavimus, ac eorum quilibet, antequam deveniant ad actualem Decreti interpoſitionem, in ipſo corpore Inſtrumenti exprimere primo loco teneantur ſpecialem, certamque cauſam, ſive unam ſive plures, propter quas contractus, ſive diſtractus, aut quilibet alius actus, quo Mulier, Pupillus aut Minor obligatur, videtur potius utilis, quam damnoſus.

Item jure & ſcripturis, ex quibus evincitur hujuſmodi utilitas.

§. 50. Rurſus, ac ſecundo lono, diſertis itidem verbis exprimere teneantur cum quibus juribus, & ſcripturis ſive publicis ſive privatis, Cauſam ſeu Cauſas ejuſmodi verificaverint; diſtincte & ſingillatim enunciando, quoad jura vel inſtrumenta publica cujuslibet eorum diem, menſem, annum, & Notarium; Quo vero ad ſcripturas privatas, mandando eas in ipſo Inſtrumento per Notarium originaliter inſeri, atque alligari.

Et juramentum ſuper viſura eorumdem jurium.

§. 51. Ac tertio demum, non ſolum jura, & ſcripturas ejuſmodi tam publicas, quam privatas per ſe ipſos legere, recognoſcere, ac ea majori, qua in Domino poterunt diligentia, examinare, & conſiderare teneantur, ſoluta a Contrahentibus pro traſportatione ad Domum Judicis conſueta mercede pro viatico, ſeu viaticis Notariorum: ſed etiam, quod illa per ſe ipſos legerint, recognoverint, & majori, qua poterunt attentione, conſideraverint, medio juramento affirmare.

Non ſervata præſcripta forma, contravenientes teneantur de damnis & intereſſe in ſolidum & principaliter.

§. 52. His autem omnibus adimpletis, ſicuti tam Judicem, quam Notarium ab omni prorſus periculo litis & moleſtiarum eximimus & liberamus: Ita e contrario, quatenus Judex & reſpective Notarius in aliquo præmiſſorum defecerint, ideſt Judex vel certam & ſpecialem cauſam exprimere, vel jura & ſcripturas illam verificantia diſtincte, ut ſupra, enunciare, vel ſuper illorum recognitione, & examine juramentum proprium interponere; Notarius vero ſcripturas illas, quæ numero privatarum accenſentur, inſerere, & colligere, prætermiſerint; damna omnia & intereſſe, Mulieribus, Minoribus, ac Pupillis, de proprio, directe, & inſolidum cum altera parte, quæ cum eis contraxit, reſarcire, ac reparare teneantur. Et nihilominus obligatio Mulieris, Minoris, aut Impuberis ſit ipſo jure nulla, & irrita, non obſtante quocumque juramento, quod tali caſu per fraudem, ac dolum extortum cenſeatur.

Et obligatio Mulieris &c. irrita remaneat.

VI. Clauſulæ præſervativæ

§. 53. Decernentes eaſdem præſentes Literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod omnes vel ſinguli ſupradicti, ac alii quicumque in præmiſſis quomodolibet jus vel intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes, ejuſvis ſtatus, gradus, ordinis, præeminentiæ, vel dignitatis, ſeu alias ſpecifica, & individua mentione & expreſſionis digni exiſtant, eiſdem præmiſſis non conſenſerint, nec ad ea vocati, ſeu auditis fuerint, tametſi ſuorum indultorum, vel privilegiorum vigore, conſentire, ſeu vocari ſemel, vel plures quoquo modo debuiſſent; aut ex alia quantumvis juridica, & privilegiata cauſa, colore, prætextu, & capite, etiam in corpore juris clauſo, nullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis Noſtræ, vel intereſſe habentium conſenſus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, ac formali & ſubſtantiali defectu, notari, impugnari, infringi, in controverſiam revocari, ad terminos juris reduci, ſeu adverſus illas aperitionis oris, reſtitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari nullatenus poſſe; ſed ſemper, & perpetuo validas, firmas, & efficaces exiſtere & fore, ſuoſque plenarios & integros effectus ſortiri, & obtinere debere; & ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore quandocumque ſpectabit, inviolabiliter obſervari.

Aliter judicari prohibetur cum Decreto irritante.

§. 54. Sicque & non aliter per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, quavis auctoritate, præeminentia, aut poteſtate fungentes & functuros, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, irritum quoque & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis quibuſcumque expreſſe derogat.

§. 55. Non obſtantibus omnibus & ſingulis præmiſſis, & quatenus opus ſit, Noſtra, & Cancellariæ Apoſtolicæ Regula, *de jure quæſito non tollendo*, necnon aliis Conſtitut. & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Urbis Noſtræ dictorumque Tribunalium, omniumque & ſin-

gu-

Noſtræ dictorumque Tribunalium, omniumque & ſingulorum ſupradictorum, quibuſvis, etiam juramento, vel alia quavis firmitate ſub quibuſcumque verborum tenoribus, & formis, clauſulis, decretis, aliiſque ſupradictis in contrarium præmiſſorum roboratis; ſeu confirmatis, & innovatis ſtatutis, ac uſibus, ſtylis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, quibus pariter modo, forma, & tenore præmiſſis, ad effectum præſentium, illis alias in ſuo robore permanſuris, ampliſſime, ut præfertur, derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Sanctio pœnalis.

§. 6. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc noſtrarum reformationis, definitionis, ſtatutorum, innovationum, derogationum, voluntatis, mandati, declarationis, & decreti infringere, vel auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 21. Dec. 1744.

§. 7. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo quadrageſimo quarto, duodecimo Kalendas Januarii, Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

D. Card. Paſſioneus.
J. Datarius.

VISA DE CURIA.
J. C. Boſchi.

L. Eugenius.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.
Public. die 11. Januarii 1745.

CXVI. ALTARE

A Pontifice conſecratum, ſuper quo Sacrum fecit, variis Privilegiis decoratur.

Cariſſimo in Chriſto Filio noſtro Joanni Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Illuſtri.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Cariſſime in Chriſto Fili noſter, ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Luſitaniæ Regis pietas in aug. Eccleſiarum cultu.

DILECTUS Filius Emmanuel Pereyra Sampajus Militiæ Ordinis JESU CHRISTI Commendator negotiis Majeſtatis Tuæ apud Sanctam Sedem præpoſitus ſæpiſſime Nobis declaravit Regale prorſus conſilium ac pietatis plenum, excitandi magnificum Sacellum in Eccleſia, quæ in Civitate iſta Lisbonæ Sancto Rocco nuncupata eſt: primam totius rei formam charta exaratam ac delineatam noſtris ſubjecit oculis, nempe opera ſive ex marmore, ſive ex ære ducenda, aptiſſimas & elegantes gemmarum conjunctiones, ac tabulas effingendas ex opere concinne teſſellato, quibus omnibus perficiendis peritiſſimi hujus Urbis Artifices ſedulam modo impendunt induſtriam, & quæ Nos ipſi (cum abſoluta penitus fuerint) inviſuros promiſimus, antequam Lisbonam tranſvehantur. Poſtremo idem Commendator Sampajus Nobis expoſuit, gratiſſimum fore Majeſtati Tuæ, ſi, perfecto jam lapide Altaris erigendi in Sacello, quod ſuperius innuimus, ad ipſum conſecrandum Nos ipſi deveniremus. Itaque cum jucundiſſimum Nobis ſit morem gerere voluntati Majeſtatis Tuæ, quæ Dei cultum augere ſemper expetit, & ſimul noſtri Apoſtolici muneris partibus ſatisfacere; hinc abſque ulla hæſitatione Nos paratiſſimos oſtendimus, ut hujuſmodi Conſecrationem ſuſciperemus in Eccleſia Sancti Antonii, quæ ad Luſitanos pertinet, die decimaquinta menſis Decembris anni proxime elapſi, quo in Templo octiduum Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ celebrabatur. Quapropter Venerabilem Fratrem Noſtrum Vincentium Epiſcopum Sabinenſem S. R. E. Cardinalem Bichium nuncupatum, olim Apoſtolicæ Sedis Nuntium apud Majeſtatem Tuam, deſignavimus, qui præcedenti veſpera ſacras Reliquias exponeret; & re integre peracta, juxta leges, quæ a ſacris Ritualibus præſcribuntur, Nos poſtera die ſolemni indicto comitatu ad eamdem Sancti Antonii venimus, eamque ſplendide magnificeque ornatam deprehendimus. Cardinales octo Nobis advenientibus in Eccleſiæ liminibus adfuerunt. Poſt hæc initium fecimus Conſecrationi totius lapidis, qui in parte ejuſdem Templi aptiſſime collocatus ante

Altare ipſius juſſu Romæ extructum a Pontifice conſecrat.

fuerat. Poſtquam, Deo juvante, finem Conſecrationi impoſuimus, licet plurium horarum ſpatium requireret, eam facultatem Nobis haudquaquam tribuimus, quæ a Pontificali conceditur Epiſcopo conſecranti, ſi debilitatus longo temporis incommodo fuerit, nempe ut alium ſuo loco ſubſtituat, qui ſacrum faciat; Sed Nos ipſi ſuper conſecrato lapide Miſſæ Sacrificium celebravimus. Ritus ejuſmodi pietatem incredibilem ac Religionem præſetulit, ad quem, præter Cardinales, quos jam memoravimus, omnes quoque Principum exterorum Oratores, Præſules, & Optimates magna frequentia convenerunt. Res univerſa decenter ordinateque peracta fuit, ob eximiam operam, ſtudium, ſummamque diligentiam, qua idem Sampajus Majeſtatis Tuæ negotiis apud Sanctam Sedem præpoſitus maxime præcellit.

Prægotivæ Altarium Pontificiorum.

§. 1. Equidem cum Nos ipſi ſacraverimus hoc Altare, & ſuper ipſo Deo operati ſacrum fuerimus, ob hanc cauſam Pontificium Altare appellandum eſt, nec ulli licet Sacerdoti ad ipſum accedere, ut Miſſæ Sacrificium peragat, niſi antea facultas noſtra interceſſerit, juxta morem, & inſtitutum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, quæ Mater, & Magiſtra cæterarum Eccleſiarum habenda eſt. Id aperte demonſtratur exemplo Altarium, quæ ſunt in Eccleſiis Lateranenſi, Vaticana, aliiſque Patriarchalibus hujus Urbis, in quibus Aris ſolus Romanus Pontifex ſacrum facere poteſt, aut etiam Cardinalis aliquis certis temporibus, facta tamen prius a Pontifice poteſtate, quæ per Apoſtolicum diploma declaratur. Anno 1588. Sixtus V. Deceſſor noſter Sanctum Didacum ſollemni ritu inter Cælites adnumeravit, ac deinde Philippo Catholico Regi dono miſit Altare, ad quod ſacrum fecerat, cum ritum ejuſmodi Canonizationis perageret; Pontificium illud Altare pronunciavit, permiſitque Cardinalibus, Epiſcopis, Abbatibus Thiara inſignitis, & illis, qui primam Dignitatem in Eccleſiis Metropolitanis, & Cathedralibus obtinerent, demum Generali Miniſtro Ordinis Minorum Sancti Franciſci, ac Priori in Monaſterio Sancti Laurentii, Sacrificium Miſſæ ſuper eodem Altari conficere diebus Feſtis Domini, Beatiſſimæ Virginis, Feria quinta in Cœna Domini, in celebritate Sanctorum omnium, ac Sancti Didaci, ut conſtat ex ejus Diplomate, quod die 20. Auguſti promulgatum fuit eodem anno, quem paulo ante indicavimus.

Forma Privilegiorum huic Altari adnexor.

§. 2. Nos quidem inſtituta Deceſſorum noſtrorum retinere perpetuo volumus; ſed quibuſdam gravibus cauſis adducti, paululum declinabimus ab ea via, ac ratione, quam illi pro hujus rei exequutione tenuerunt. Ipſorum ſententiæ conſtanter adhæremus, nemini licere ad Pontificias Aras ſacrum celebrare, niſi prius Apoſtolicam facultatem pro re gerenda conſequutus fuerit: tamen pro eadem facultate tribuenda diverſum conſilium a Deceſſoribus noſtris ſuſcipiemus; etenim cum Romæ diploma Pontificis toties neceſſario requiritur, quoties ad Aras hujuſmodi Romæ exiſtentes Miſſæ Sacrificium indicendum eſt, & eadem facultas ſolis Cardinalibus conferatur, nempe cum dies quidam feſti peculiares celebrantur; Et cum Sixtus dies etiam illos deſignaverit, quibus liceret ſacrum facere ſuper Altari, quod ad Catholicum Hiſpaniarum Regem Matritum tranſvehi juſſerat; Nos pietate ſingulari Majeſtatis Tuæ permoti, & ſperantes etiam ob ſingularem Dei bonitatem fore, ut reliqui omnes Luſitaniæ Reges eadem pietatis laude commendentur, abſque ulla dierum, aut Sacerdotum limitatione, Majeſtatem Tuam, & Reges Luſitaniæ pro tempore futuros conſtituimus, ut noſtro nomine, & Sanctæ hujus Sedis, facultatem impertiant ſacrum faciendi ad Altare, quod a Nobis conſecratum Lisbonam devehetur; pro certo habentes idipſum negotium tam caute, ac prudenter a Majeſtate Tua pertractandum eſſe, ut nihil unquam futurum ſit, quod rationi parum conſentaneum videatur. Inſuper idem Altare perpetuo privilegiatum declaramus, quamvis in Eccleſia S. Rocchi aliud Altare prædictum ſimili jam privilegio exiſtat: Regi autem Luſitaniæ pro tempore, item Reginis, cæteriſque eorum Conſanguineis, & Affinibus uſque ad tertium gradum incluſive, plenariam Indulgentiam, & omnium delictorum remiſſionem elargimur, quoties Pœnitentiæ Sacramento expiati, & Sac. Synaxi refecti, ante ipſum Altare preces ad Deum effundent, ut hæreſes extinguat, Chriſtianos Principes ad concordiam deducat, & S. Eccleſiam in altiorem gloriæ & dignitatis locum efferat.

§. 3.

ANNO 1745.

§. 3. Hæc a Nobis præſtanda duximus, ut Majeſtas Tua benevolentiam noſtram magis agnoſceret, gratique animi ſtudium pro tot beneficiis, quæ in Nos amantiſſime congeſſit. Illud quoque perſuaſum habeat optamus, hærere defixam animo Noſtro Sui memoriam, & quoties ſacrum Deo facimus, enixe petere, ut Majeſtatem Tuam omni cumulet felicitate, cui Nos pariter Apoſtolicam Benedictionem impertimur.

Dat. die 15. Jan. 1745.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris xv. Januarii MDCCXLV. Pontificatus Noſtri Anno V.

Cajetanus Amatus.

CXVII.

CUM NEOPHITIS

In Loco Pio Cathecumenorum Venetiis ad Fidem converſis diſpenſatur ſuper interpellatione prioris Conjugis in Infidelitate relicti, ad effectum contrahendi Matrimonium cum Fideli.

Venerabili Fratri Martino Innico Archiepiſcopo Calcedonen. moderno, necnon pro tempore exiſtenti Noſtro & Sedis Apoſtolicæ in Dominio Venetorum Nuntio.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Proœmium.

IN Suprema Catholicæ Eccleſiæ adminiſtratione imbecillitati noſtræ a Paſtorum Principe Jeſu Chriſto impoſita, inter cæteras graviſſimas paſtoralis officii noſtri ſolicitudines ac curas, eam præcipuam eſſe magis magiſque in dies experimur, qua & creditarum Nobis Ovium regimini proſpicere, & Animarum ſaluti tenemur conſulere.

Loci Pii Inſtitut.

§. 1. Exponi ſiquidem Nobis nuper fecerunt Dilecti Filii Priores, & Gubernatores Loci Pii Cathecumenorum Civitatis Venetiarum, quod Locus Pius hujuſmodi ab uſque anno MDLVII. fundatus a tribus Virorum diſſimilis conditionis, nempe Regularium, Nobilium, & Civium, ordinibus, quibus pro tempore exiſtens Venerabilis Frater Patriarcha Venetiarum ſemper præeſſe debet, jamdudum adminiſtrari, regi, & gubernari pergit. In hoc autem Infideles, Judæi, & Turcæ utriuſque ſexus, in diſtinctis cubiculis, ab eorum reſpective Priore, & Prioriſſa, tamquam in vera & reali clauſura conviventes, Catholicæ Fidei rudimenta, & dogmata edocentur, ac poſtmodum, præmiſſis longis diligentibuſque examinibus, in propria dicti Loci Pii Eccleſia ſacris luſtralibus Aquis abluuntur: Illam ſubinde Priores, & Gubernatores prædicti ſibi curam aſſumunt; ut Neophyti quidem hujuſmodi in iis ſeſe, pro ſuo quiſque captu & ingenio, exerceant artibus, ut vitam inde honeſte ducant; Neophytæ vero iis eleemoſinarum ſubſidiis coadjuvantur, ut vel in Domino, vel in ſæculo nubere poſſint. Quoniam autem ſæpe contigit, utriuſque ſexus Infideles, Judæos, & Turcas hujuſmodi, poſt contracta gentili ritu matrimonia, vel maritum uxorem, vel uxorem virum ſeu maritum, ut Catholicam Religionem amplecti poſſint, deſerere, alioſque captivos factos, a propriis finibus, & propriis Conjugibus in alias regiones transferri; atque adeo dictis utriuſque ſexus Infidelibus, Judæis, & Turcis ad Fidem Catholicam converſis deeſſe modum & opportunitatem, vel quia interdum in hoſtilibus & barbaris Provinciis, ad quas ne nuntiis quidem patet acceſſus, commorantur, vel quia ignorant prorſus, in quibus regionibus ſint, vel quia itineris longitudo magnam affert difficultatem, ad monendos interpellandoſque utriuſque ſexus Conjuges, *an cohabitare velint ſine contumelia Creatoris*; atque hinc fieri, ut non minima novis hiſce matrimoniis objiciatur difficultas, qua obſtante, ſæpiſſima & graviſſima damna conſecuta ſunt: Eapropter Exponentes præfati, ut hiſce incommodis remedium afferre poſſint, per Nos opportune provideri, &, ut infra indulgeri ſummopere deſiderant.

Difficultas impediens Matrimonia Neoph.

Tribuitur Nuntio Facultas diſpenſandi ſuper interpellatione Conjugum in Infidelitate relicta.

§. 2. Nos igitur dictos Exponentes ſpecialibus favoribus & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & Interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure vel ab homine quavis occaſione vel cauſa latis, & quibus quomodolibet innodati exiſtant, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum Noſtrorum S. R. E. Cardinalium in tota Republica Chriſtiana Generalium Inquiſitorum adverſus hæreticam pravitatem auctoritate Apoſtolica deputatorum conſilio, Fraternitati Tuæ, & pro tempore exiſtenti Nuntio Venetiarum, ut cum quibuſcumque utriuſque ſexus Neophytis, vel Infidelibus, vel Judæis, vel Turcis, aliiſque perſonis cujuſcumque Sectæ hujuſmodi in dicto Loco Pio pro tempore exiſtentibus, ſeu in illum prius receptis & admiſſis, ac poſtmodum inde egreſſis, vere ad Fidem converſis, qui ante Baptiſmum matrimonia, ut præfertur, contraxerint, ut eorum quilibet, etiam ſuperſtite Conjuge Infideli, Judæo, & Turca, etiam ejus conſenſu vel requiſito & non expectato, vel minime requiſito, dummodo etiam Tibi conſtet ſummarie & extrajudicialiter, conjugem abſentem moneri legitime non poſſe, aut monitum, intra tempus in monitionem præfixum ſuam voluntem ſignificare neglexiſſe; matrimonium cum quovis Fideli, & Catholico, præmiſſis prius proclamationibus, ſeu denuntiationibus a Concilio Tridentino præſcriptis, in faciem Eccleſiæ rite contrahere, ac carnali copula conſummare, & in matrimonio ſic contracto, quoad vixerint, remanere libere & licite poſſint, auctoritate noſtra Apoſtolica diſpenſes & indulgeas; Præterea matrimonia inter Neophytos hujuſmodi, & alios Fideles, & Catholicos alias rite contracta, etiamſi poſtmodum innotuerit priores Conjuges Infideles, vel Turcas, aut Judæos, nonnullis legitimis impedimentis detentos, ſuam voluntatem ſignificare minime potuiſſe, vel ad fidem etiam tempore ſecundi matrimonii converſos fuiſſe, ullo unquam tempore reſcindi minime debere, ſed illa ſemper firma, valida, & inviolabilia exiſtere & fore, dicta auctoritate decernas & declares, & plenam & amplam facultatem & poteſtatem, eadem auctoritate, tenore præſentium, tribuimus & impertimur; ſalva tamen ſemper in præmiſſis auctoritate Congregationis eorumdem Cardinalium. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Univerſalibus, Provincialibuſque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

PONT. A. V.

Et permittendi celebrationem Matrimonii, per adventum pr. conjugis non reſcindendi.

Cum derogationibus opportun.

Dat. die 16. Jan. 1745.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die xvi. Januarii MDCCXLV. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

D. Cardinalis Paſſioneus.

CXVIII.

ESUS CARNIUM

Diebus Sabbathi per annum permittitur in Regnis Caſtellæ, Legionis, & Indiarum.

Venerabili Fratri Henrico Archiepiſcopo Nanzianzeno, apud Cariſſimum in Chriſto Filium Noſtrum Philippum Hiſpaniarum Regem Catholicum noſtro & Apoſtolicæ Sedis Nuntio.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Summarium precum & rationum.

JAMPRIDEM a Dilecto Filio Noſtro Trojano S. R. E. Cardinale, Aquaviva nuncupato, pro parte Cariſſimi in Chriſto Filii noſtri Philippi Hiſpaniarum Regis Catholici, ſupplicatum Nobis fuit, ut Regnis Caſtellæ, Legionis, atque Indiarum, in quibus veteri conſuetudine licet edere partes extremas animalium, pedes nempe, alas, colla atque inteſtina die Sabbathi per totius anni ſpatium, non tamen diebus Sabbathi per Quadrageſimam occurrentibus, aut cum jejunium præcipitur, Apoſtolica auctoritate licentiam & facultatem impertiremur reliquas etiam partes ipſorum Animalium Sabbatho edendi, uti cæteris Hebdomadæ diebus fieri conſuevit: ea vero cauſa potiſſimum in medium ferebatur, arduum prorſus ac difficile eſſe vetitas Animalium partes ſatis accurate ac diligenter ſecernere a reliquis partibus, quæ in cibum permittuntur, idque moleſtos ſcrupulos ac dubietates in animis Fidelium excitare.

PONT. A. V.

Conſilium b. m. Card. Bellugæ.

§. 1. Quapropter opinionem b. m. Ludovici, dum viveret, S. R. E. Cardinalis Bellugæ nuncupati exquiſivimus, qui ſententiam ſuam ſcripto exaratam Nobis declaravit, nempe in Regnis Caſtellæ, Legionis, & Indiarum, veterem morem obtinuiſſe, ut Sabbathis ſimplicibus, ideſt quibus nullum jejunii, aut Quadrageſimæ præceptum indicitur, edere liceret pedes, alas, & colla Animalium; eadem tamen facultate carere Regna Aragoniæ, Valentiæ, Majoricæ, Minoricæ, & Principatum Cathalauniæ, quibus in locis temperantia a carnibus eodem pacto per Sabbathum, quo per dies Veneris obſervatur. Tandem idem Cardinalis affirmavit eo rem deveniſſe, adeoque ſolicitos & anxios eſſe populos omnes, qui verſantur in illis locis, ubi partibus extremis Animalium veſci ſolummodo, a reliquis autem abſtinere debent, ut neceſſarium duxerit elargiri licentiam & facultatem, quæ a memorato Cardinali Aquaviva, uti dictum eſt, petebatur.

Pontifex aliorum ſententias exquirit ex Hiſpania, & in Urbe.

§. 2. Conſilio tanti Cardinalis, quem Nos ſemper maximi fecimus ob ſingularem pietatem, doctrinam & rerum Hiſpanarum cognitionem, acquieſcere tutiſſime poteramus; ſed cum nulla diligentia ſupervacanea judicari deberet in hoc graviſſimo negotio, in quo diſciplina nimis relaxari, & pravæ conſuetudini nova ſuperaddi videbatur ab inſtitutis Eccleſiæ prorſus aliena, aliorum pariter in hac re ſententias requiſivimus. Itaque poſtquam certi facti ſumus, Epiſcopos, & Viros Eccleſiaſticos Hiſpanos, ſapientiæ, ac pietatis laude inſignes, qui in Hiſpania degunt, in hanc opinionem convenire omnes, non modo utile, ſed neceſſarium eſſe, populis, quos antea nominavimus, elargiri licentiam & facultatem, ut non ſolum quibuſdam partibus Animalium, ſed omnibus libere ad menſam utantur per Sabbatha ſimplicia: & ſi nequaquam id liceat, illud neceſſario conſequi, ut illi, qui Deum timent, in maximas anguſtias ac dubietates adducantur, cæteri vero, qui parum de Eccleſiæ diſciplina ſoliciti ſunt, ipſam apertiſſime atque injurioſe contemnant; Rem etiam univerſam præclaris Theologis doctiſque viris hic Romæ examinandam propoſuimus; Noſque ipſi accurato ſtudio perpendimus.

Rationes & exempla colligit pro conceſſione Indulti.

§. 3. Ac primum in mentem venit integram abſtinentiam a Carnibus indicere per dies Sabbathi, quemadmodum tot aliæ Nationes & plura quoque Hiſpaniarum loca facere magna religione conſueverunt. At Nos (omittimus hic recenſere, qualiſcumque ſit, illorum opinionem, qui hanc conſuetudinem edendi poſtremas Animalium partes tum cæpiſſe arbitrantur, cum fel: rec: Adrianus I. Egilam Toleti Archiepiſcopum vehementer objurgavit, eo quod in Hiſpania carnes apponerentur die Sabbathi; ſicuti in Græcia fieri ſolebat) Nos inquam permoti exemplo Sancti Greg. VII. Prædeceſſoris itidem noſtri, qui potius admonens, quam præcipiens, hortatus eſt Chriſtianos, ut Sabbathi diebus a carnibus abſtinerent, niſi forte ſollemne aliquod feſtum iiſdem diebus celebraretur; adducti pariter exemplo Innoc. III. Prædeceſſoris ſimiliter noſtri, qui hujuſce conſuetudinis plurimam rationem habuit; Inſuper expendentes doctrinam Sancti Antonini, aliorumque præſtantium Theologorum, illos nempe lethali culpæ obnoxios eſſe, qui die Sabbathi abſque legitima cauſa veſcantur carnibus, *in iis locis, ubi conſuetudo contraria fuerit*; poſtremo illud animo cogitantes, non ſolum in Hiſpania, ſed etiam in quibuſdam Galliæ Diœceſibus, veteri inſtituto, Carnis eſum permitti in Sabbathis, quæ inter diem Natalem Domini, ac Feſtum Purificationis interjiciuntur; his, inquam, cauſis perducti, primum conſilium, quod in mentem venerat, depoſuimus, facili conjectura perſpicientes maximam difficultatem, quæ futura erat, ſi conſuetudinem diuturnitate temporis confirmatam abrogaremus iis populis, quibus edere poſtremas Animalium partes permittitur.

Difficultas ſervandi fines limitatæ licentiæ.

§. 4. Poſt hoc conſilium, aliud Nobis occurrit, nempe veterem conſuetudinem ab ea, quæ recentior eſt, ſecernere, ſive, quod idem prorſus eſt, ſolum indulgere ut inteſtina & partes extremæ Animalium in menſam afferantur, uti conſuetudo jamdudum tenuit, at ſimul auctoritate noſtra præſcribere, ne reliquæ partes Animalium in cibum ſumantur; ſed huic ſententiæ magnopere adverſantur ea, quæ ſuperius commemoravimus, nempe dubietates moleſtique ſcrupuli Fidelium ex una parte, & ex altera contemptus abſtinentiæ, quam facile negligerent illi, qui Divino timore parum ducuntur: Quæ cum ita ſe habeant, ſolum ſupererat facultatem largiri, ut diebus ſimplicis Sabbathi, non vero Quadrageſimæ, carnes abſque ullo diſcrimine permittantur: ſiquidem hoc pacto ratio habetur humanæ fragilitatis ac tenuitatis; pii Fideles ab omni ſolicitudine metuque eripiuntur; ac poſtremo plurimis ſcandalis aditus intercluditur.

ANNO 1745.

Plenarii Indulti conceſſio pro Sabbatis non privil.

§. 5. Qua de cauſa, morem gerentes voluntati ejuſdem Philippi Regis Catholici, & obſecundantes vehementi ſtudio tot Virorum, qui in Hiſpania commendatione pietatis excellunt, Fraternitati Tuæ per præſentes committimus & mandamus, ut noſtro nomine, noſtraque Apoſtolica auctoritate, permittas & Indulgeas, ut in Regnis Caſtellæ, Legionis, atque Indiarum, per dies Sabbathi (quibus tamen neque abſtinentia conſueta Quadrageſimæ, neque aliud jejunium præcipitur) quibuslibet Animalium partibus Fideles veſcantur; eam vero conditionem adjicimus, nempe ſi conſuetudo hujuſmodi poſtremas Animalium partes edendi diebus Sabbathi, jamdudum in iiſdem Regnis invaluerit, & a veritate aliena minime ſint pericula Nobis expoſita, & ipſa certo ſubeunda videantur, ſi Carnium ejus ad certas Animalium partes ſolum redigatur. Interea Apoſtolicam Benedictionem Tibi, Venerabilis Frater, peramanter impertimur.

Conditiones adjectæ.

Dat. die 23. Jan. 1745.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die 23. Januarii 1745. Pontificatus Noſtri Anno V.

D. Cardinalis Paſſioneus.

CXIX.

DE ROTULI PARTITIONE

Inter S. R. E. Cardinales in Urbe reſidentes tantummodo facienda; neque de non reſidentium acceſſu ad Curiam, atque receſſu &c.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Pontificis ſtudium in exerc. Juſt. diſtribui.

IN REGIMINE Univerſalis Eccleſiæ, quod ſuperna diſpoſitione Omnipotens Deus Nobis, licet immeritis, commiſit, illius rei cura animum noſtrum aſſidue exercere ſolet, ut, quid deceat, & quod aptum ſit Perſonis, ſedulo proſpiciamus, & in id vires noſtras auctoritatemque conferamus, ut pro dignitate muneris, officii, & laboris, ſuum unicuique jus conſtanter & perpetuo tribuatur.

Acceſſus Card. ad Curiam, Rotuli capiendi cauſa, communit. Improbatur.

§. 1. Quoniam autem ex eo tempore, quo Nos in minoribus conſtituti, Romæ verſantes, Apoſtolicæ huic S. Sedi noſtram operam ſtudiumque pro viribus noſtris impendebamus, a præclariſſimis Viris improbari ſæpius audivimus eam conſuetudinem, ob quam nonnulli S. R. E. Cardinales longe ab Alma Urbe noſtra degentes, bis per annum ad illam ventitabant, ibique incogniti plerumque, & ſpatio paucorum dierum permanebant, ut cum reliquis S. R. E. præfatæ Cardinalibus Romæ commorantibus in partem *Rotuli*, vulgo ut dicitur, admitterentur, nempe ut acciperent partem, ſeu portionem illius pecuniæ, quæ, veluti quoddam laborum ſtipendium, diſtribui ſolet ejuſdem S. R. E. Cardinalibus prædictis, qui non ſine incommodo ad Conſiſtoria, Congr. & ad Sacellum Pontificium, ubi Sacra Myſteria celebrantur, conveniunt.

Id nunquam præſtitum a SS. D. N.

§. 2. Hæc præſtantium Virorum opinio menti noſtræ adeo adhæſit, ut cooptati inter ejuſmodi S. R. E. Cardinales a fel: rec: Benedicto PP. XIII. Prædeceſſore noſtro, & Eccleſiæ Anconitanæ regendæ ipſius Benedicti Prædeceſſoris beneficio præpoſiti, ac deinde a rec: mem: Clemente PP. XII. itidem Prædeceſſore noſtro ad Metropolitanam Eccleſiam Bononienſem auctoritate Apoſtolica tranſlati, nunquam ſpatio duodecim annorum Romam venerimus, ut dicti Rotuli fructum, ſeu partitionem perciperemus; nec Sedes noſtræ curæ commiſſas unquam deſeruimus, niſi cauſa Comitiorum, quæ bis interea temporis indicta fuerint eiſdem Cardinalibus, ut novus Pontifex de more crearetur. Statim vero atque ad Summum Apoſtolatum, licet immerentes, evecti, normam aliquam ſuper hac re præſcribendam cenſuimus; ſed tunc executioni minime demandandam eſſe exiſtimavimus, eo quod perpauci Cardinales Roma abſentes numerarentur,

Qui ad Pont. evect. de ea conſ. tollenda deliberat.

ANNO 1745.

tur, qui proficiſci ad Urbem commode poſſent, ut eamdem Rotuli partitionem, ſeu partem depoſcerent. Accedebat etiam, quod numerus eorumdem Cardinalium Romæ degentium, pluribus vita functis, adeo imminutus fuerat, ut ipſi ſolum exiguo detrimento afficerentur, etiamſi abſentes pro comparanda ſibi Rotuli partitione ad Urbem ſe conferrent. Attamen cum multi a Nobis Sacro Collegio Cardinales adſcripti fuerint, & numerus abſentium Cardinalium, qui bis per annum Romam venire fortaſſe deliberarent, ut Rotuli partem aſſequerentur, excreverit; & cum plures, quam antea, Cardinales modo in Urbe prædicta commorentur, quibus procul dubio gravius damnum inferretur, ſi veteri inſtituto pars ejuſdem Rotuli Cardinalibus abſentibus tribui deberet, qui ſtatis anni temporibus ob hanc cauſam Romam accederent; ideo conſilium a Nobis jam antea initum, probantibus nonnullis ex Dilectis Filiis noſtris ejuſdem S. R. E. Cardinalibus, executioni tandem demandandam eſſe decrevimus.

Non reſident. in Urbe qualibet ex cauſa, Rotuli expertes eſſe jubet.

§. 3. Eapropter motu proprio, ac ex certa ſcientia, & matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, primum ea omnia, quæ caventur, & præſcribuntur in Conſtitutionibus dicti Sacri Collegii Cardinalium, & uſque in hac diem obſervari conſueverunt quoad Cardinales de Latere Legatos, tenore præſentium confirmamus: ac inſuper illos Cardinales Rotuli fructu omnino carere ſtatuimus & decernimus, (licet bis per annum Romam acceſſerint), qui longe ab Urbe prædicta detinentur, quamvis id facere neceſſe ſit, ne Sedes Archiepiſcopales, aut Epiſcopales deſerant, quas adminiſtrandas acceperunt, & quamvis etiam Præfecturam aliquam, ſive quodcumque aliud munus a Sede præfata ſibi demendatum gerant, ſine Epiſcopali, vel cum Epiſcopali dignitate conjunctum, quod ſi Roma abſentes retinent, ejus certe naturæ & conditionis eſſe exiſtimatur, ut cum ipſorum abſentia copulari, &, ſine eorum præſentia, Romani Pontificis vigilantia & auctoritate facile poſſit adminiſtrari.

Accedentes ad Urbem ex cauſa legitima, partem capere pro tempore moræ.

Cum vero Cardinales abſentes pro ſuis negotiis expediendis, aua legitimam ob cauſam ad Urbem ſe contulerint, veterem conſuetudinem & inſtitutum ſervari volumus, præcipimus, & mandamus; nempe ut Rotuli partem capiant, habita ratione temporis, quo Romæ verſantur: ea tamen lege obſtricti, ut Nos, ſeu Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes, adeant, nec ab Urbe diſcedant, antequam a Nobis, ſeu Romanis Pontificibus Succeſſoribus noſtris abeundi facultatem obtineant. Illos autem, qui ſui muneris obliti (quod vix fore credimus) aliter ſe geſſerint, non ſolum ab omni parte Rotuli percipienda penitus excluſos decernimus;

Servata tamen lege Joan. XXII. ſuper acceſſu, ſub pœnis in ea contentis

ſed præſentibus noſtris Literis (quatenus opus ſit) obnoxios eſſe declaramus cenſuris ac pœnis, quas piæ mem: Joannes PP. XXII. pariter Prædeceſſor noſter irrogavit in Extrav; quæ incipit: *Et ſi deceat quoslibet ſubditorum curam &c.* quam per præſentes pro plene & ſufficienter expreſſam, ac de verbo ad verbum inſertam habentes, ad modernos, & pro tempore exiſtentes ejuſdem S. R. E. Card. extendimus & ampliamus.

Clauſulæ pro omnimoda lit. execut.

§. 4. Decernentes, eaſdem præſentes Literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmiſſis quomodolibet jus vel intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes, iiſdem præmiſſis non conſenſerint, nec ad ea vocati, & auditi fuerint, tametſi ſuorum indultorum, vel privilegiorum vigore conſentire, ſeu vocari & audiri ſemel, vel pluries quoquomodo debuiſſent, aut ex alia quacumque quantumvis pia, juridica, privilegiata, & rationabili ac etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmiſſorum cum neceſſario exprimenda foret, cauſa, & occaſione, colore, ſeu prætextu, titulo etiam oneroſo, & capite etiam in corpore juris clauſo, ullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, vel intereſſe habentium conſenſus, aliove quolibet etiam maximo, ſubſtantiali, eſſentiali, & formali, aut incogitato defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, reſcindi, in controverſiam vocari, aut ad terminos juris reduci, ſeu adverſus illas aperitionis oris, reſtitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut impetrato, ſeu etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus conceſſo, vel emanato, quempiam in judicio, vel extra illud uti, ſeu ſe juvare nullatenus poſſe, ſed ipſas præſentes Literas firmas, validas, & efficaces exiſtere & fore, ſuoſque plenarios & integros effectus ſortiri & obtinere, & ab omnibus, ad quos ſpectat, & pro tempore quandocumque ſpectabit, inviolabiliter & inconcuſſe obſervari: Sicque & non aliter per quoſcumque quavis auctoritate, præeminentia & poteſtate fungentes, & functuros, ſublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & definiri debere, ac irritum & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

PONT. A. V.

Sublata &c. irritum &c.

Derogationes.

§. 5. Non obſtantibus præmiſſis, ac, quatenus opus ſit, noſtris, & Cancellariæ Apoſtolicæ Regulis, & ſignanter illa, quod Cardinales in Conſtitutionibus & Regulis per Nos edendis non comprehendantur, niſi illæ eorumdem Cardinalium favorem concernant, vel ipſæ edendæ Conſtitutiones de illorum, ſeu majoris partis eorum conſilio editæ fuerint, ac etiam de jure quæſito non tollendo, aliiſque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & quibuslibet aliis decretis, ſtatutis, uſibus, ſtudiis, & conſuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, indultis, & Literis Apoſtolicis quibuſcumque ſub quibuſvis & quibuſcumque etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, & conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, editis, confirmatis, & approbatis, & quantiſcumque vicibus innovatis. Quibus omnibus & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quavis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, illorum omnium & ſingulorum tenores præſentibus pro plene & ſufficienter expreſſis, ac de verbo ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, ad præmiſſorum effectum ſpecialiter & expreſſe, ac pleniſſime & ampliſſime derogamus, ac derogatum eſſe volumus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Dat. die 3. Feb. 1745.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die III. Februarii MDCCLV. Pontificatus Noſtri Anno V.

D. Card. Paſſioneus.

DECLARATIO — CXX.

Super Conſtitutione, quę incipit: *Sacramentum Pœnitentiæ*, adverſus Solicitantes Anno MDCCXLI. edita.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis ſolicitudo pro rectis Eccleſiaſticarum legum intelligentia.

APOSTOLICI muneris partes in procuranda præcipue rerum ſacrarum pura illibataque penitus adminiſtratione verſari debere probe intelligentes, non modo & aſſiduis hortationibus, & juſta, ubi res poſtulat, legum ſeveritate, ut ab Eccleſiaſticis quibuſque Miniſtris ſancta ſancte tractentur, quantum cum Domino poſſumus, providere ſtudemus; verum etiam leges ipſas, ne forte ſiniſtris interpretationibus in alterutram extremam partem, aut immoderati rigoris, aut deteſtabilis laxitatis, perperam detorqueantur, opportune communire ac roborare pro earumdem tuendo vigore, cum occaſio popoſcerit, non prætermittimus.

Dubia excitata ſuper ſenſu Conſtit. contra ſolicitantes.

§. 1. Sane cum Nos alias per quamdam noſtram Conſtitutionem, cujus initium eſt: *Sacramentum Pœnitentiæ*, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo quadrageſimo primo; Kalendis Junii Pontificatus Noſtri Anno Primo editam, omnibus & ſingulis Sacerdotibus tam Sæcularibus, quam Regularibus interdixerimus, & prohibuerimus, ne aliquis eorum, extra caſum extremæ neceſſitatis, nimirum in ipſius mortis articulo; & deficiente tunc quocumque alio Sacerdote, qui Confeſſarii munus obire poſſit, Confeſſionem Sacramentalem perſonæ complicis in peccato turpi atque inhoneſto, contra ſextum Decalogi præceptum commiſſo, excipere auderet; Itaut abſolutio, ſi quam impertiviſſet, nulla, atque irrita omnino eſſet tamquam impertita a Sacerdote, qui juriſdictione, & facultate ad valide abſolvendum neceſſaria, ipſi per Nos vigore ejuſdem Conſtitutionis adempta, privatus exiſteret, & alias prout in memorata Conſtitutione, cujus tenorem præſentibus pro plene & ſufficienter expreſſo & inſerto haberi volumus, uberius dicitur contineri. Cum Nos ſubinde ſuper ea dictæ Conſtitutionis parte, quæ mortis articulum reſpicit, dubitationes quaſdam exortas fuiſſe acceperimus, quarum reſolutionem privato cujuſque judicio relinquendam minime exiſtimamus, ne Lex incertis conjecturis & opinionibus jactata, in ſenſus a mente Noſtra alienos forſitan diſtrahatur, ejuſque vigor paulatim langueat atque enervetur.

PONT. A. V.

Conſtitutio confirmatur in omnibus.

§. 2. Hinc eſt, quod Nos omnem dubitandi rationem, quantum cum Domino poſſumus, de medio auferre cupientes, Motu proprio, ac ex certa ſcientia, & matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, memoratam Conſtitutionem noſtram cum omnibus & ſingulis in ea contentis, tenore præſentium, quatenus opus ſit, confirmamus, illamque integre, penitus, & omnino, atque ab illis, ad quos ſpectat, & pro tempore quandocumque ſpectabit, inviolabiliter, & inconcuſſe obſervari præcipimus, & mandamus.

Præſertim quoad prohibitionem abſolvendi etiam in art. mortis, ubi alius Sacerdos haberi poſſit.

Præterea, habita ſuper his cum Venerabili Fratre Noſtro Vincentio Epiſcopo Præneſtino S. R. E. Cardinali Petra nuncupato Pœnitentiaro Noſtro Majori, ac dilectis Filiis Officii Pœnitentiariæ Apoſtolicæ Miniſtris, qui rem juſſu Noſtro mature perpenderunt, deliberatione, motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine paribus, edicimus ac declaramus, eadem Conſtitutione ſingulis, ut ſupra, Sacerdotibus, quemadmodum interdictum non eſt in mortis articulo perſonam in prædicto turpi peccato complicem confitentem audire, atque ab hujuſmodi quoque culpa rite contritam abſolvere, deficiente tunc qnocumque alio Sacerdote, qui Confeſſarii munus obire poſſit; ita interdici re ipſa & prohiberi prædicto modo tunc audire & abſolvere, ut ſi alius aliquis Sacerdos non defuerit, etiamſi forte iſte alius ſimplex tantummodo Sacerdos fuerit, ſive alias ad Confeſſiones audiendas non approbatus, poſſit nihilominus ipſe Sacerdos ſimplex Confeſſionem excipere ac abſolutionem impertiri.

Prohibitio remittitur ſi adſit infamiæ aut ſcandali periculum.

§. 3. Porro, ſi caſus urgentis qualitas, & concurrentes circumſtantiæ, quæ vitari non poſſint, ejuſmodi fuerint, ut alius Sacerdos ad audiendam conſtitutæ in dicto articulo perſonæ confeſſionem vocari, aut accedere, ſine gravi aliqua exoritura infamia vel ſcandalo, nequeat; tunc alium Sacerdotem perinde haberi, cenſerique poſſe, ac ſi revera abeſſet, atque deficeret; ac proinde in eo rerum ſtatu, non prohiberi ſocio criminis Sacerdoti abſolutionem pœnitenti ab eo quoque crimine impertiri.

Quod tamen præverti, aut amoveri jubetur.

Sciat autem complex ejuſmodi Sacerdos, & ſerio animadvertat, fore ſe re ipſa coram Deo, qui irrideri non poteſt, reum gravis adverſus prædictam noſtram Conſtitut. inobedientiæ, latiſque in ea pœnis obnoxium, ſi prædictæ infamiæ, aut ſcandali pericula ſibi ultro ipſe confingat, ubi non ſunt: imo intelligat, teneri ſe graviter hujuſmodi pericula, quantum in ſe erit, antevertere, vel removere, opportunis adhibitis mediis, unde fiat, ut alteri cuivis Sacerdoti locus pateat illius confeſſionis, abſque ullius infamia vel ſcandalo, audiendæ. Ita enim ipſum teneri vigore memoratæ noſtræ Conſtitutionis declaramus; & nunc quoque ita ipſi faciendum eſſe diſtricte mandamus & præcipimus.

Contraven. nihilominus in art. mort. valid. abſol. vunt.

§. 4. Quod ſi idem Sacerdos aut quovis modo ſeſe nulla gravi neceſſitate compulſus ingeſſerit, aut, ubi infamiæ vel ſcandali periculum timetur, ſi alterius Sacerdotis opera requirenda ſit, ipſe ad id periculum avertendum congrua media adhibere de induſtria neglexerit, atque ita perſonæ in dicto crimine complicis, eoque in articulo, ut præfertur, conſtitutæ ſacramentalem confeſſionem excipere, ab eoque crimine abſolutionem largiri, nulla, ſicut præmittitur, neceſſaria cauſa cogente, præſumpſerit; quamvis hujuſmodi abſolutio valida futura ſit, dummodo ex parte pœnitentis diſpoſitiones a Chriſto Domino ad Sacramenti Pœnitentiæ valorem requiſitæ non defuerint: Non intendimus enim pro formidando mortis articulo eidem Sacerdoti, quantumvis indigno, neceſſariam juriſdictionem auferre, ne hac ipſa occaſione aliquis pereat: Nihilominus Sacerdos ipſe violatæ auſu ejuſmodi temerario Legis pœnas nequaquam effugiet; ac propterea latam in dicta Conſtitutione majorem excommunicationem, eodemque plane modo, quo ibidem decernitur, Nobis & huic Sanctæ Sedi reſervatam, incurret, prout illum eo ipſo incurrere declaramus, volumus, atque ſtatuimus. Non obſtantibus omnibus & ſingulis illis, quæ in præfata noſtra Conſtitutione voluimus non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

ANNO 1745.

Sed pœnas & cenſ. in conſt. latas incurrunt.

Præſentium exemplis auct. tribuitur.

§. 5. Volumus autem, ut earumdem præſentium Literarum tranſumptis ſeu exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in judicio & extra illud ubique locorum habeatur, quæ haberetur ipſis præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 8. Febr. 1745.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die 8. Februarii 1745. Pontificatus Noſtri Anno V.

D. Cardinalis Paſſioneus.

ANNUUS CENSUS — CXXI.

Conſtituitur pro ſartis tectis Baſilicæ Sanctæ Mariæ Majoris.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Pontificis jus & Auct. in bona Eccleſiat., & Loc. Piot.

AD Romanum ſpectat Pontificem, tamquam diſpenſatorem fidelem atque prudentem, quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam, ita de bonis temporalibus ad Eccleſias & Loca Pia pertinentibus diſponere, ut ſi quæ alicui præter neceſſitatem exuberant, ea ſublevandis alterius veris & ſibi cognitis indigentiis attribuat. Qua quidem diſtributiva poteſtate, ac provida bonorum Eccleſiaſticorum diſpenſatione, Venerabiles Prædeceſſores Noſtros pluries, & variis in caſibus, pro rerum opportunitate, utiliter uſos eſſe dignoſcitur.

Ipſius dev. erga Baſil. S. M. Maj.

§. 1. Sane per totum vitæ Noſtræ curſum, quem hac fere in Urbe aſſidue tranſegimus, diverſis muneribus & officiis addicti, quæ a Deceſſoribus Noſtris Romanis Pontificibus tenuitati Noſtræ demandata fuerunt, Patriarchalem Liberianam Baſilicam Sanctę Mariæ Majoris nuncupatam, peculiari quodam devotionis ſtudio jugiter proſequuti ſumus, non ſolum ex debito venerationis affectu erga Dei Genitricem, cujus titulo & nomine eadem Eccleſia, ſub Liberio Romano Pontifice, patefaciente Deo per illuſtria ſigna atque prodigia ſuam hac de re voluntatem, in Exquiliis extructa, ac dedicata fuit; verum etiam ob inſignia Religionis monumenta, quæ in præfata Baſilica aſſervantur;

Sacra monumenta in eadem aſſervata.

cujuſmodi ſunt ipſius Deiparæ Imago veteri Fidelium cultu celeberrima, quæ a S. Luca Evangeliſta depicta pie creditur, & a B. Gregorio Magno ſacræ ſupplicationis ritu ad Vaticanum delata eſſe memoratur, qua factum ſit, ut atrox peſtilentiæ flagellum in Urbe Roma tunc ſæviens continuo ceſſarit; Et Sacra Redemptoris Noſtri Cunabula, in quibus infantilia membra Filii Dei Virgine Matre reclinata fuerunt; quæque ex Bethleemitico ſpecu ad eamdem Liberianam Baſilicam, titulo quoque S. Mariæ ad Præſepe ob id inſignitam, ſeptimo Chriſtianis ſæculo delata fuerunt; quibus de rebus in geminis Noſtris Operibus de Canonizatione Sanctorum, & de Diebus Feſtis B. Mariæ Virgini dicatis, accurate pro viribus, a Nobis eſt actum.

Item Sanct. Corpora & Reliquiæ.

His accedunt inſignes aliquot Sanctorum Apoſtolorum Reliquiæ; tum etiam Corpus Magni Eccleſiæ Doctoris Sancti Hieronymi Presbyteri, cujus Patrocinio gaudet Bononienſe Collegium Sacræ Theologiæ Doctorum, quorum numero Nos olim adſcripti fuimus; Item Corpus S. Pii Papæ V. Prædeceſſoris, & Civis Noſtri, pro cujus ſolemni Canonizatione tantopere olim, quum Advocati Conſiſtorialis munere fungeremur, & voce & ſcripto adlaboravimus: Denique jucunda ſeſe Nobis of-

Anno 1744.

offert recordatio B. Nicolai Albergati, itidem Civis, Noſtri, & Bononiæ Præſulis, olim S. R. E. Presbyteri Cardinalis Tituli S. Crucis in Hieruſalem; qui in hac ipſa Baſilica Archipresbyteri dignitatem quondam obtinuit; & cui Nos paucis ante Menſibus, & ſolemni judicio, prævia laborioſa Cauſæ diſcuſſione, cum magna animi noſtri voluptate, Beatorum honores aſſeruimus.

Baſilicæ reſtauratio a Pontifice peracta.

§. 2. Cum vero ad ſummum Apoſtolatus apicem, nullis Noſtris meritis, ſed inſcrutabili Dei voluntate evecti, inſignem hanc Patriarchalem Baſilicam in ſuis Ædificiis, & potiſſimum in anteriore Porticu, a fel. rec. Greg. Papa XIII. Prædeceſſore pariter & Cive Noſtro vel erecta, vel reſtaurata, magnopere labefactatam ac pene ruinoſam inveniſſemus; reluctantibus licet præſentium temporum anguſtiis, atque notoria Ærarii Noſtri penuria; arduum hujuſmodi reſtaurationis opus aggreſſi; Eccleſiæ primum Tecta, & Laquearia vetuſtate corrupta reſtitui, tum intra ipſam Eccleſiam Arcum, & Fornicem ante Sanctiſſimi Præſepis Sacellum, ad parem cum oppoſito Arcu altitudinem elevari, atque ita patentem Ordinis deformitatem emendari curavimus.

Porticus duplicis, & Ædium ædificatio.

Mox etiam novam magnifici Operis Porticum, lectiſſimis lapidibus atque Columnis ornatam, a fundamentis excitari mandavimus; inſuper primariam Baſilicæ Frontem, marmoreo lapide, & Statuis inſignem, in eam, quæ nunc viſitur, celſitudinem attolli, in eaque amplam ſuperiorem Porticum aperiri juſſimus; ex qua, poſt celebratam de more una cum Venerabilibus Fratribus Noſtris in eadem Baſilica ſolemnitatem Aſſumptionis Beatiſſimæ Virginis, Apoſtolicam Benedictionem Populo impertiri, pro ſacri ritus majeſtate, commodiſſime potuimus; ac denique Ædes alteri ex ejuſdem Baſilicæ lateribus adnexas, quæ jam pridem incептæ, at medio in opere deſertæ jacuerant, a ſolo extruximus, atque ad totius Ædificii normam exegimus.

Conſtituendus cenſus pro conſervatione Fabricæ.

§. 3. Hæc omnia, Deo adjuvante, a Nobis perfecta ſunt, non ſine magnis ſumptibus, pro quibus tamen ſuſtinendis neque minimum quid attigimus ex pecuniis Cameræ Apoſtolicæ, ſed iis dumtaxat uſi ſumus, quas pleno jure, & ſalvis Prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitutionibus, in alios quoſcumque, & in noſtros etiam privatos uſus convertere potuiſſemus, eaſque in honorem Beatiſſimæ ſemper Virginis Mariæ libentiſſime impendimus. Verumtamen quum probe intelligamus, nullum eſſe Ædificium, quantumvis firmiter conſtructum, quod lapſu temporis ruinæ non ſit ſubjectum, niſi ad ipſius ſarta tecta tuenda certi ac perpetui redditus addicti fuerint, quam etiam ob cauſam in Canonicis ſtatutis certa quædam fructuum portio pro conſervatione Fabricæ Eccleſiæ cuilibet Beneficio adnexæ attributa reperitur; cumque Nobis perſpectum ſit, adeo imminutos eſſe proventus & redditus Capituli Baſilicæ Liberianæ, ut onus hujuſmodi Fabricæ conſervandæ eidem imponi minime poſſit; idcirco poſt diuturnam atque maturam deliberationem hac de re Nobiſcum & cum aliis quoque habitam, in hoc tandem mox declarandum conſilium devenimus, quo ſtabilem, & ſufficientem cenſum, ad effectum, de quo agitur, conſtitutum fore confidimus.

Sanctuarii Lauretani ampli redditus.

§. 4. Novimus videlicet Lauretanam B. Mariæ Virginis Ædem amplis ditatam eſſe redditibus, non ſolum in ipſo Lauretanæ Civitatis Territorio, & in aliis compluribus Eccleſiaſticæ Ditionis Provinciis, & Civitatibus; ſed conſpicuos quoque proventus quolibet anno exigere ex Locis Montium, Cenſibus, Domibus, aliiſque fundis in hac Alma Urbe exiſtentibus, partim provenientibus ex hæreditate bo: me: Hieronymi Loterii, aliorumque piorum Teſtatorum diſpoſitionibus, partim acquiſitis cum annuis ſuperextantibus fructibus, redactis ex iiſdem Urbanis fundis; quorum quidem fructuum, ſive proventuum, poſt impleta Miſſarum aliorumque Piorum Operum onera, non exigua portio quotannis reliqua eſt, ad ſuſtinendos etiam extraordinarios ejuſdem Lauretanæ Ædis ſumptus largiter ſufficiens: prout inſpectis juſſu Noſtro Libris accepti & expenſi, aliiſque documentis neceſſariis & opportunis, Nobis compertum eſt, & liquido conſtat.

Ex quibus ſtatuit annuam portionem detrahere.

§. 5. Horum itaque redditùum certam partem, & annuam ſummam, veluti perpetuam Fabricæ Baſilicæ Liberianæ cenſum, in ipſius conſervationem & reparationem, prout neceſſitas poſtulabit, pro tempore erogandam, applicare decrevimus; quod quidem non ſolum de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine facimus, qua, ut ſupra diximus, de temporalibus bonis uni Eccleſiæ ſuberabundantibus in alterius indigentiæ levamen libere diſponere Nobis integrum eſt; ſed conſentaneum quoque videtur cuidam congruentiæ, quæ inter utrumque Sanctuarium prædictum intercedit; dum in Æde Lauretana Beatiſſima Virgo ab Angelo ſalutata fuit, & Verbum Patri coæternum naturam noſtræ humilitatis ibidem aſſumpſit; in Liberia vero Baſilica Sacra aſſervantur Cunabula ſuperius memorata, in quibus idem Verbum Caro factum, & in Antro Bethleemico ex B. Virgine natum, ab eadem intemerata Parente fuit reclinatum.

Pont. A. V.

Penſionem ſcut. 400. aſſignat Fabricæ S. M. Maj.

§. 6. Itaque Motu proprio, non ad alicujus Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, meraque deliberatione Noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Fabricæ ipſius Baſilicæ S. Mariæ Majoris de Urbe, & pro ea Dilecto Filio Noſtro Hieronymo S. Angeli in Foro Piſcium S. R. E. Diacono Card. Columnæ nuncupato ejuſdem Baſilicæ Archipresbytero, ejuſque Succeſſoribus Archipresbyteris, annuam ſummam ſeu portionem quingentorum ſcutorum monetæ Romanæ de juliis decem pro quolibet ſcuto, ex fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, & emolumentis tam Locorum Montium, quam Domorum, Cenſuum, & aliarum quarumcumque proprietatum ad prædictam Sacram Domum Lauretanam ſpectantium, & hic in Urbe conſiſtentium, Hieronymo Cardinali, & Succeſſoribus Archipresbyteris prædictis, per dilectos pariter Filios Sylvium Tituli Sanctæ Priſcæ ejuſdem S. R. E. Presbyterum Cardinalem Valenti nuncupatum Congregationis Lauretanæ Præfectum, & Magiſtrum Xaverium Juſtinianum ipſius Congregationis Secretarium, eorumque in Præfecturæ, & Secretariatus hujuſmodi muneribus pro tempore Succeſſores, tamquam fructuum, redditùum, & proventuum prædictorum adminiſtratores, annis ſingulis, duabus æqualibus ſolutionibus, pro una videlicet in Annuntiationis B. Mariæ Virginis, a proxime ventura incipiendo, & altera, medietatibus ſummæ ſeu portionis hujuſmodi, in Nativitatis ejuſdem B. Mariæ Virginis immediate ſequenti, feſtivitatibus, & ſic ſucceſſive de anno in annum ac termino in terminum, integre perſolvendam, & per dictum Hieronymum Cardinalem, & Succeſſores Archipresbyteros prædictos percipiendam, ac in reparationem & reſtaurationem Ædificiorum dictæ Baſilicæ, ut infra, convertendam, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, conſtituimus & aſſignamus: Decernentes, Sylvium Cardinalem, & Magiſtrum Xaverium, eorumque reſpective Succeſſores redditùum Sacræ Domus Lauretanæ pro tempore adminiſtratores, ad integram ſolutionem dictæ ſummæ, ſeu portionis, Hieronymo Cardinali, & Succeſſoribus ſuis Archipresbyteris prædictis, donec & quouſque per Nos, aut aliquem ex Romanis Pontificibus Succeſſoribus Noſtris, eidem Baſilicæ, pro illius Ædificiorum manutentione, de alio æque tuto ac ſecuro reddito ſimilis ſummæ, eiſdem modo & forma perſolvendo, aliunde commode proviſum fuerit, faciendam, juxta præſentis Conſtitutionis & aſſignationis tenorem, fore efficaciter obligatos.

Donec aliter eidem Fabricæ provideatur.

De adminiſtratione, & verſione hujuſmodi redditùum.

§. 7. Volumus autem quod tam dictus Hieronymus Cardinalis, quam quilibet ex Succeſſoribus ſuis dictæ Baſilicæ pro tempore Archipresbyteris, annuam ſummam, ſeu portionem prædictam, a Nobis, ut ſupra, conſtitutam & aſſignatam, ſingulaſque quantitates, ducentorum & quinquaginta ſcutorum dictæ monetæ in ſingulis terminis ſuperius ſtatutis exigendas & percipiendas per Exactorem Capituli & Canonicorum dictæ Baſilicæ, penes menſam nummariam Montis Pietatis de eadem Urbe, in proprio & particulari computo, intitulando nempe: *Fabrica della Baſilica di S. Maria Maggiore*, ad ipſius Cardinalis Archipresbyteri, & duorum Canonicorum Fabriceriorum nuncupatorum ejuſdem Baſilicæ liberam diſpoſitionem, deponere omnino teneantur; itaut Ordines eidem Monti Pietatis dirigendi ſubſcribi debeant a prædicto Cardinali Archipresbytero, & Canonicis Fabricis pro tempore; & quod pecuniarum ejuſmodi depoſitum ſemper diſtinctum & ſeparatum eſſe & manere debeat, neque pecuniæ prædictæ ullo unquam tempore cum aliis redditibus & proventibus Capituli, & Canonicorum prædictorum, confundi vel immiſceri poſſint; ſed ab ipſo Cardinali Archipresbytero pro tempore ipſius Baſilicæ, cum

Pont. A. V.

conſilio ad inſinuationem Canonicorum Fabriceriorum prædictorum ejuſdem Capituli, in reparationem, & reſtaurationem tam Eccleſiæ, quam utriuſque novæ nempe & veteris Domus Canonicalis, aliorumque annexorum ejuſdem Baſilicæ, exceptis tamen Capellis Sixtina, & Paulina nuncupatis, aliiſque Capellis de Jurepatronatus in eadem Baſilica exiſtentibus, quarum reparationis & reſtaurationis onus earum reſpective Patronis incumbit, dumtaxat erogari debeant. Pari quoque ratione ſtatuentes, quod Capituli & Canonicorum prædictorum Ratiocinator, ejuſmodi diſpoſiti rationes, & computa propria, diſtincta, & ſeparata habere teneatur.

De reſiduis.

§. 8. Verum quia contingere poterit, ut integra ſumma dictorum quingentorum ſcutorum in reſtaurationem & reparationem predictam quolibet anno non inſumatur, contra autem fieri poterit ſummam longe majorem pro reſtauratione & reparatione ejuſmodi quandoque neceſſariam eſſe; idcirco Nos eidem Hieronymo Cardinali, & Succeſſoribus Archipresbyteris prædictis, per eaſdem præſentes, licentiam & facultatem tribuimus & impertimur, ut ipſi reſiduales ſummas, quæ ſingulo quoque anno ſuperfuerint, pro ſuo, & Canonicorum Fabriceriorum prædictorum arbitrio; in Locis Montium Cameralium non Vacabilium dumtaxat reinveſtire libere & licite poſſint & valeant.

Prohibitio aliter erogandi, ſub pœna reintegr. de proprio.

§. 9. Mandamus autem & diſtrictius inhibemus, ne pecuniæ prædictæ, aut Loca Montium ex eiſdem pecuniis acquiſita, eorumque fructus redditusque, in alios quoſcumque, quam in neceſſarios refectionis & reſtaurastionis Ædificiorum prædictorum uſus, ullo unquam tempore erogentur, aut inſumantur; Quod ſi ſecus etiam in minima pecuniarum hujuſmodi parte quandocumque fieri vel attentari contingat, contrafacientes ad debitam refectionem & reintegrationem de proprio faciendam omnino teneantur.

Clauſulæ.

§. 10. Præſentes quoque Noſtras Literas, etiam ex eo quod quicumque in præmiſſis quomodolibet intereſſe habentes eiſdem non conſenſerint, aut vocati, ſeu auditi non fuerint, aliaque quavis de cauſa quantumvis juridica & legitima, de ullo ſubreptionis, & obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis Noſtræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut in controverſiam revocari, ſeu ad terminos juris reduci nullatenus poſſe, ſed eas ſemper validas, firmas, & efficaces exiſtere, & ab iis, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, inviolabiliter obſervari; Sicque per quoſcumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, ſublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & intrepretandi facultate & auctoritate, judicari & definiri debere, & quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter decernimus.

Derogationes.

§. 11. Non obſtantibus quoad ea, quæ præſentibus adverſantur, quibuslibet teſtamentariis diſpoſitionibus, ac ultimis voluntatibus quorumcumque piorum Teſtatorum, quas quidem, ad præmiſſorum effectum, auctoritate Apoſtolica commutamus, ac quatenus opus ſit, de jure quæſito non tollendo, & de præſtando conſenſu, aliiſque Noſtris, & Cancellariæ Apoſtolicæ Regulis, necnon quibuslibet Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, etiam in Synodalibus, Provincialibus, & Univerſalibus Conciliis editis, innovatis, & confirmatis, dictæque Sanctæ Domus, & Eccleſiæ Lauretanæ, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apoſtolicis Sanctæ Domui prædictæ ſub quibuſcumque tenoribus & formis, ac cum quibuſvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis. Quibus omnibus & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis & individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia aliqua exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, exprimerentur & inſererentur, præſentibus pro plene & ſufficienter expreſſis & inſertis habentes, ad effectum præſentium, illis alias in ſuo robore permanſuris, harum ſerie derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Anno 1745.

Sanctio. T.

§. 12. Nulli ergo Hominum liceat paginam hanc Noſtræ ordinationis, aſſignationis, applicationis, commutationis, derogationum, ſtatuti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. die 11. Febr. 1745.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo quadrageſimo quarto, tertio Idus Februarii, Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

D. Card. Paſſioneus.
J. Datarius.

Visa de Curia.

J. C. Boſchi.
J. B. Eugenius

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

DE PROCESIONE — CXXII.

Generali in Solemnitate Sanctiſſimi CORPORIS CHRISTI, tempore Apoſtolicæ Sedis vacantis, in Urbe peragenda.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis providentia in futurum tempus extenditur.

PASTORALIS ſolicitudinis officium, quantum Nobis ex alto conceditur, omni ex parte implere ſatagentes, non ſolum ea, quæ ſub oculis noſtris geruntur, opportunis legibus apte ordinare atque dirigere ſtudemus, verum etiam providentiæ noſtræ intuitum ad ea intendere non omittimus, quæ poſt expletum a Nobis hujuſce mortalis vitæ curſum, ubi Omnipotenti Deo, qui numeravit dies noſtros, ita placuerit, aut fieri neceſſario debere, aut evenire poſſe proſpicimus.

Solemnitas Corporis Chriſti vacante Apoſtolica Sede pluries occurrit.

§. 1. Sane ex quo in hac Romana Urbe a prima fere ætate diverſis in gradibus commorati ſumus, meminimus, non ſemel, ſed iterum, ac tertio jam contigiſſe, ut, vacante, per obitum Romani Pontificis, Apoſtolica Sede, ſolemnitas CORPORIS CHRISTI recurreret, in qua, ex pia Urbani Papæ IV. Prædeceſſoris Noſtri inſtitutione ac lege, & fructuoſa univerſæ Catholicæ Eccleſiæ conſuetudine, poſt exacta Paſchatis, & Pentecoſtes ſolemnia, vivificum Euchariſtiæ Sacramentum, continuate per dierum Octavam celebritate, & publicis Supplicationibus a Chriſtifidelibus percolitur. Cumque hujuſmodi Supplicationibus, ſive Proceſſionibus, vivente Romano Pontifice, initium det prior illa & ſolemnior Supplicatio, quæ incipiens ab ipſo Pontificiarum Ædium Vaticani Sacello, præeuntibus & ſubſequentibus omnibus tam Sæcularis, quam Regularis Cleri, Romanæque Curiæ, & Pontificiæ Aulæ Officialium Ordinibus, per congruum viarum ambitum, ad Baſilicam Principis Apoſtolorum procedit, ibique terminatur; vacante, ut prædiximus, Apoſtolica Sede, Nobiſque, per mortem recol. mem. Prædeceſſorum Noſtrorum Benedicti Papæ XIII. & Clementis Papæ XII. intra Apoſtolicorum Comitiorum ſepta commorantibus, quæſtionem hanc, non ſine ſententiarum atque ſtudiorum varietate, audivimus agitari; an ſcilicet in eodem Vaticano, an vero in Lateranenſi Patriarchio, ſolemnis illa, & generalis, de qua ſupra dicebamus, Supplicatio peragenda eſſet. Et quidem præmiſſis in caſibus, Noſtris primum oculis aſpeximus, deinde etiam aliorum relatione audivimus, præfatæ ſolemnitatis celebritatem duplici Supplicatione inchoatam fuiſſe, quarum altera in Baſilica S. Joannis in Laterano, altera vero ſimul eodem tempore in Baſilica S. Petri in Vaticano habita fuit; Diviſionem autem factam fuiſſe eorum, qui primæ hujuſmo-

Cum diviſione Proceſſionis generalis, communiter improbata.